

VLAAMSE GEMEENSCHAP

VLAAMSE GESCHILLENRAAD VOOR RADIO EN TELEVISIE

Rolnummer : 32
Beslissing nr. : 09/2001
van 20 juni 2001

BESLISSING

In zake: R. VERREYCKEN tegen ATV

Procedure

1. Met een ter post aangetekende brief van 30 april 2001 heeft de heer Rob VERREYCKEN wonende te 2140 Borgerhout, Ossenblokstraat 6, een klacht ingediend tegen de nieuwsuitzendingen van 18 en 28 april 2001, uitgezonden door ATV. De klacht heeft meer bepaald betrekking op de berichtgeving over het cannabisbeleid in Antwerpen.

- 1.1. De nieuwsuitzending van 18 april 2001 heeft betrekking op de verschijning voor de correctionele rechtbank van de uitbaatster van de growshop "flow" in Antwerpen. Klager formuleert zijn bezwaren tegen deze uitzending als volgt :

"Op woensdag 18 april moest de uitbaatster van de growshop 'flow' verschijnen voor de correctionele rechtbank. Er wordt de dag tevoren een actie aangekondigd met een persbericht waarop mijn naam staat.

Er zijn op de dag zelf dus twee visies aanwezig: de visie die zegt dat er in een kweekwinkel voor drugbenodigdheden niets strafbaars gebeurt, en de visie die zegt dat er een overtreding van de Drugwet is, nl. aanzetten tot druggebruik.

ATV laat achtereenvolgens de beklagde en vooral haar advocaat aan het woord, die lang mogen vertellen dat er 'niets strafbaars gebeurd is' en zelfs zonder tegenspraak dat '50% van de bevolking voor legalisatie is'.

Van de motivering van het rekwisitor van het openbaar ministerie, dat oordeelt dat de wet overtreden is en veroordeling vraagt, wordt niets weergegeven. Nochtans werd de inhoud ervan o.a. verspreid met een BELGA-bericht, en kon elke journalist het in de rechtszaal beluisteren.

Ikzelf was op de trappen van het gerechtshof aanwezig met 30 actievoerders. De visie dat er een overtreding was van de Drugwet werd verspreid met een door mij ondertekend persbericht vooraf en een pamflet ter plaatse. Ik werd niet aan het woord gelaten, en men beperkte zich tot een korte beeldflits van op ruime afstand met de vermelding 'dat het Vlaams Blok betoogde tegen legalisering.'

Vervolgens werd dan ook nog eens zeer lang een pro-cannabis-activist aan het woord gelaten, ter promotie van zijn cannabisboek, met zelfs vermelding dat het kan aangeschaft worden via Internet.

Ik meen dat aldus in de berichtgeving van 18 april 2001 het pro-cannabis-standpunt uitvoerig werd toegelicht, terwijl het anti-cannabis-standpunt van het parket volkomen verzwegen werd, en het anti-cannabisstandpunt van de betogers aan bod kwam met één minimale beeldflits vanuit de verte. Ik meen dat dit geen evenwichtige berichtgeving is."

- 1.2. De nieuwsuitzending van 28 april 2001 heeft betrekking op een betoging voor legalisering van drugweekwinkels. Klager formuleert zijn bezwaren tegen deze uitzending als volgt:

"Op zaterdag 28 april hielden de voorstanders van cannabis een betoging voor legalisering en tegen het terechte optreden van het parket tegen drugweekwinkels. Een 70-tal betogers trok door Antwerpen, waaronder mijn collega-gemeenteraadslid van de meerderheid, Freya Piryns. Ikzelf bevond mij, zoals vooraf aangekondigd, op de Ossenmarkt, van waaruit een tegenbetoging werd gehouden met zowat 50 manifestanten, om de onmiddellijke sluiting van alle drugwinkels te vragen.

In het ATV-nieuws werden andermaal de voorstanders van cannabis aan het woord gelaten, waarbij o.a. collega Piryns van de meerderheid haar mening mocht weergeven. De tegenactie werd andermaal herleid tot een beeldflits met de vermelding 'dat het Vlaams Blok betoogde tegen legalisering.' Opnieuw kregen noch ikzelf, noch enig ander gemeenteraadslid van de oppositie dezelfde gelegenheid om onze mening toe te lichten.

Ik stel bijgevolg vast dat in het huidige actuele cannabisdebat in Antwerpen, ATV uitsluitend de pro-druglobby en in die context uitsluitend gemeenteraadsliden van de meerderheid persoonlijk en zonder tegenspraak aan het woord laat, terwijl de activisten en gemeenteraadsliden waaronder ikzelf die opkomen voor een toepassing van de bestaande wetgeving permanent herleid worden tot enkele seconden beeld, met de vermelding "dat het Vlaams Blok betoogde tegen legalisering."

2. Bij brief van 14 mei 2001 heeft ATV gereageerd op voormelde klacht.

3. Met ter post aangetekende brieven van 22 mei 2001 werden de klager en de verwerende partij uitgenodigd voor de hoorzitting op 20 juni 2001.
4. Op 20 juni 2001 heeft de Geschillenraad de betwiste programma-onderdelen bekeken en vervolgens beide partijen in hun betoog en verweer gehoord, klager in persoon, de ATV vertegenwoordigd door Jan Van Broekhoven, voorzitter, en Hans Hellemans, hoofdredacteur.

Ontvankelijkheid van de klacht

5. De heer Verreycken dient zijn klacht in als gemeenteraadslid van de oppositie. Hij omschrijft zijn belang als volgt: "Ik meen dat ik er als gemeenteraadslid van de oppositie belang bij heb, dat wanneer de regionale zender ATV beslist dat een gebeurtenis rond deze Problematiek nieuwswaarde heeft, niet enkel een of meerdere woordvoerders van de cannabislobby of leden van de meerderheid, doch ook de stem van de oppositie aan bod komt. Ik meen dat ik daarbij bij uitstek belang heb, nu ik als gemeenteraadslid namens de oppositie over deze problematiek geïnterpelleerd heb op 26 maart 2001."

- 5.1. Luidens artikel 116octies decies, § 2, van de gecoördineerde decreten betreffende de radio-omroep en de televisie kan eenieder "die blijkt geeft van een benadeling of een belang" bij de Geschillenraad een betwisting aanhangig maken.

Die eis van een benadeling of een belang - die bijvoorbeeld niet geldt voor de klachten bij de Vlaamse Kijk- en Luisterraad voor radio en televisie (zie artikel 116nonies decies, § 2, van de gecoördineerde decreten), noch voor klachten in verband met reclame, telewinkelen, sponsoring en boodschappen van algemeen nut op radio en televisie bij het Vlaams Commissariaat voor de Media (artikel 116quater, § 2; zie ook Parl. St., Vlaams Parlement, 1996-1997, nr. 742/6, p. 1617) - geeft aan dat de decreetgever gewild heeft dat een klager niet kan optreden louter omdat een decreetbepaling niet zou zijn nageleefd, en dat hij derhalve een minimale band dient aan te tonen met de grief die hij ten aanzien van de betrokken uitzending naar voor brengt.

- 5.2. Wat de uitzending van 18 april 2001 betreft, moet worden vastgesteld dat die minimale band ontbreekt. Te dezen blijkt niet dat klager, als gemeenteraadslid van de oppositie, een voldoende geïndividualiseerd belang vertoont ten aanzien van een berichtgeving over een welbepaalde rechtszaak, waarin klager noch de Stad Antwerpen overigens partij zijn.
- 5.3. In verband met de nieuwsuitzending van 28 april 2001, kan in hoofde van klager wel een zeker belang worden onderkend.

Gegrondeid van de klacht.

6. Luidens artikel 53, 14°, van de gecoördineerde decreten betreffende de radio-omroep en de televisie dient in de programma's en programmaopbouw van regionale omroepen elke vorm van discriminatie te worden geweerd.
7. Bij het onderzoek naar de vraag of een televisienieuwsuitzending als een evenwichtige niet discriminatoire berichtgeving kan worden aangemerkt, kan niet eraan worden voorbij gegaan dat, gelet op de beperkte tijd waarover hij beschikt en het specifiek karakter van het televisiemedium, de televisiejournalist niet alleen meer beeldgericht doch ook selectiever mag en moet kunnen werken dan een journalist van de schrijvende pers.

Het maken van een selectie in de bij een nieuwsuitzending te behandelen onderwerpen leidt niet automatisch tot een discriminatie.

Wel moet kunnen worden aangetoond dat de selectie -derhalve ook het niet-vermelden van een feit- steunt op criteria en verschillen die relevant zijn voor de gemaakte keuzen. Aldus hangen de nieuwswaarde van een gebeurtenis en de vraag of al dan niet erover moet worden bericht af van een geheel van gegevens en omstandigheden, in hun samenhang te evalueren volgens de regels van de journalistieke deontologie.

8. Wat de nieuwsuitzending van 28 april 2001 betreft betoogt verweerder hetgeen volgt:

"Wij zijn ervan overtuigd dat er meer nieuwswaarde zit in het feit dat een aantal politici zich openlijk uitspreken voor cannabis dan tegen. Ook hier was er een kleine tegenmanifestatie van het Vlaams Blok waarover correct is bericht.

Wij menen trouwens dat het standpunt van de partij van de heer Verreycken ruim aan bod is gekomen in ons politiek duidingsprogramma "Wakker op zondag" (uitgezonden op 22 april). De heer Verreycken heeft geen enkele weet van kijkcijfers over onze programma's. En het was geen kort gesprek. Het is niet correct als de heer Verreycken stelt dat wij een veto tegen zijn persoon zouden hebben uitgesproken bij de uitnodiging voor Wakker op zondag. In dat programma zat de auteur van een boek over alle gebruiken van cannabis (dus ook het medisch gebruik) tegenover de voorzitter van de Vlaams Blok jongeren. Het leek ons logisch, dat als de Vlaams Blok jongeren tot tweemaal toe protesteren tegen de legalisering van cannabis, wij de voorzitter van de groepering uitnodigen, de heer Van Osselaer, en niet een gemeenteraadslid. De drie collega-raadsleden waarvan sprake was, werden uitgenodigd om te praten over de moeilijke verhouding binnen de Antwerpse meerderheidspartijen. De twee gesprekspartners in het cannabis-luik hadden ondertussen de tafel verlaten.

Wij kunnen enkel maar besluiten dat de ATV-redactie de journalistieke deontologie zoals voorgeschreven door de Vlaamse vereniging voor journalisten, het interne redactiestatuut en het decreet op de regionale televisie-zenders op een correcte wijze heeft gehanteerd."

9. Uit het voorgaande volgt dat in de gegeven omstandigheden van de zaak en in de argumenten van klager en verweerder geen elementen kunnen worden aangetroffen die, gewogen aan de beginselen van de journalistieke vrijheid, een aantasting van de verplichting tot niet-discriminatie in de programma's en programmaopbouw, doen vermoeden.

OM DIE REDENEN:

DE VLAAMSE GESCHILLENRAAD,
verklaart de klacht onontvankelijk in zijn eerste onderdeel, en onontvankelijk maar ongegrond in zijn tweede onderdeel.

Aldus te Brussel uitgesproken op 20 juni 2001 door de Vlaamse Geschillenraad voor Radio en televisie, samengesteld uit O. Grawet, voorzitter, K. Rimanque, ondervoorzitter, D. Albrecht, J. Baert, K. Luyckx, en E. Verstraete.

De griffier

De voorzitter

M. CHATELET

O. GRAWET